

PRACCA

TYGODNIOWY ORGAN NARODOWEJ PARTJI ROBOTNICZEJ LEWICY

CENA 25 GROSZY

PRENUMERATA:

MIESIĘCZNIE . . . . . Zł. 1.—
 NA I RÓWNCI . . . . . " 1.45
 ZAGRANICĄ 2.00

CENA OGŁOSZEŃ:

Przed tekstem 30 gr., w tekście 30 gr.,
 za tekstem 20 groszy, nekrologi 25 gr.,
 zwyczajnie 10 gr. za wiersz m/m 10-linowy
 Ogłoszenia drobne 10 groszy za wyraz.
 Ogłoszenia zamiejscowe o 50 proc. drożej.

Redakcja i Administ., Piotrkowska 91, lewa ofic. parter.— Administ. czynna codzien. od g. 7—9 w. prócz niedziel i świąt. Sekretar. od g. 7—8 w.

Wielki wiec o samorządzie m. Łodzi

Trzy tysiące wyborczyń i wyborców jednomyślnie uchwała wotum zaufania dla Frakcji radzieckiej NPR. oraz kol. wiceprezydenta Wojewódzkiego i kol. ławnika Kazimierczaka. Potępienie Pałkowszczyzny i jej generalna kłapa. NPR. w Łodzi potęga jest i basta! Doniosłego znaczenia dla naszego ruchu wnioski i rezolucje.

W ubiegłą niedzielę odbyło się w Łodzi wielkie zgromadzenie przedwyborcze, zwołane przez Narodowy Robotniczy Komitet Wyborczy, a poświęcone sprawie gospodarki miejskiej naszego Manchesteru. Największą w Łodzi salę kina „Imperial” wypełnił po brzości członkowie i sympatycy narodowego obozu pracy, zajmując szczerze całą salę, galerje i wszystkie przejścia.

Obrady zagał kol. Piętrchalski, przewodniczył kol. Cynamon przy pomocy kolegów: b. posta kol. Niewinowskiego, kol. Tagowskiego, kol. Owsniacki i kol. Augustyniaka.

Referat kol. prezesa Fichny

Prezes Rady Miejskiej dał ogólną charakterystykę samorządu m. Łodzi. N.P.R. w Radzie i Magistracie, zgodnie ze swym programem działał w dwukierunkach: wzmocnienia kultury polskiej w Łodzi, i obrony demokratycznych zasad gospodarki komunalnej. Dalsza budowa gmachów szkolnych, rozpoczęcie i budowa kanalizacji (o której w Łodzi gadano od lat 40, ale nikt się nie zdecydował na jej budowę), zajęcie się przedmieściami (budowa nowych linii tramwajowych, bruki), rozszerzenie opieki społecznej oto główne etapy działalności naszej w samorządzie. N.P.R. czyniła też poważne usiłowania uregulowania pragmatyki służbowej i stabilizacji pracowników miejskich. Celem zmniejszenia bezrobocia Magistrat zatrudniał r. czynnie od 8 do 4.000 bezrobotnych. Jeżeli nie osiągnięto dalszych rezultatów, — szczególnie w dziedzinie budownictwa Magistrat czynił za mało, jeżeli nie zawsze wszystkie słuszne żądania robotników i pracowników były uwzględnione, — to należy przy krytyce pamiętać, że N.P.R. nie miała większości w Radzie i w Magistracie, że wielkie trudności sprawiały z jednej strony reakcyjne zapędy endeckiego Kola Narodowego i dzisiejsza po tawa Chadeccji, idąca często na pasku wsteczności z N.D., — a z drugiej strony anarchiczna opozycja socjalistów, którzy nie wnosili pierwiastków twórczych do samorządu i tem samem osłabiali pozycję świata pracy w gospodarce miejskiej. N.P.R. ze swej strony czyniła wszystko, co leżało w jej mocy, by bromić sprawy ludzi pracy w łódzkim samorządzie.

Następnie mówca omawiał rozłam we frakcji N.P.R. dokonany przez t. zw. pałkowszczyków. Rozłamowcy nie umieli dotąd, czy też nie chcą uzasadnić przyczyn swego wyścia z frakcji. Toć nie można uzasadnić rozbijanie frakcji N.P.R. w Łodzi w maju 1927 roku, tem że w maju 1926 roku marszałek Piłsudski wyjął Witosza z Pałacu Namiestnikowskiego w Warszawie. To się kupy nie trzyma. Natomiast przyczyn kreć roboty rozbijaczy — pałkowszczyków trzeba szukać gdzieś indziej w endeckiej intrydze, na lep której poszli niektórzy radni. Jedynie bardziej ideowymi, choć błędnymi przesłankami kierował się ławnik Hajkowski, który zresztą z wulgarną pałkowszczyzną nie ma nic wspólnego. Wobec tego, że w Łodzi u „dołu” rozłamu niema, „pałkowszczyzna” zostanie w najbliższych wyborach zlikwidowana. Już dziś niektórzy z obalamuonych a uczciwych radnych zrozumieli, że są na błędnej drodze.

Operetkowy Pałkowski

Następnie przewodniczący wezwał obecnego na sali świeżo upieczonego „prezesa” pałkowszczyzny pana Pałkowskiego, aby uzasadnił, dlaczego z kilkoma kolegami wystąpił z frakcji, nie pytając się przedtem swoich wyborców. Ukazanie się na estradzie „najgroźniejszego wroga Marszałka” i „największego wielbiciela Witosza” w Łodzi — pana Pałkowskiego wywołało na sali ogólną wesołość, przerywaną od czasu do czasu jakimś „entuzjastycznym” gwizdem (zgoła naszym zdaniem niepotrzebnym). Speszony taką owacją nieborak mówca począł pleść coś ni w pięć ni w dziewięć. Oznajmił między innymi, że królowa Bona umarła i że Napoleon był małego wzrostu, a on Pałkowski jest dużego wzrostu.

Co to miało wspólnego z Radą Miejską?

Po zrobieniu tego odkrycia „mówca” ku zdumieniu prezydium i zgromadzonych rozpoczął jakieś niesamowite biegi na estradzie. Biegi te trwały około kwadransa. Ponieważ biegów nie przewidywał porządek dzienny zgromadzenia, pr. eto prezydium na żądanie widzów poprosiło pana Pałkowskiego o zaprzestanie ćwiczeń gimnastycznych i o opuszczenie estrady.

Dyskusja

Po tym humorystycznym incydencie otwarto dyskusję.

Kol. Cyn mon jako robotnik włókienniczy stwierdza: iż robotnicy — narodowi w Łodzi bezwzględnie potępiają „pałkowszczyznę”, gdyż robienie zamętu w polskiej frakcji robotniczej jest w Łodzi podwójnie naganne, — osłabia element polski w Radzie i szkodzi sprawie polskiego proletariatu. W fabrykach żadnych pałkowszczyków niema. Pałkowszczyzna zakrawa na niemądry kawał i drwiny z wyborców, którzy przy nowych wyborach dadzą należyłą odpowiedź takim szkodnikom.

Kol. Kluszczyński omawia stosunek samorządu do spraw robotniczych, uznaje dobrą wolą i zabiegi frakcji naszej nad uporządkowaniem przedmieść i budową gmachów szkolnych. Żąda powiększenia robót miejskich i domaga się większych kredytów rządowych na ten cel. W sposób dowcipny krytykuje „wsobłków witosowych” z pod pałkowskiego znaku.

Dłuższe i rzeczowe przemówienie wygłasza kol. Niewinowski z Ozorkowa, były nasz poseł na Sejm. Ani w Ozorkowie, ani w Zgierzu, ani w Pabjanicach niema żadnej „rawicy” — jest jeden Epeper trzymający się ściśle swego programu radykalno — demokratycznego. Mówca potępia próby rozbijania frakcji radzieckiej w Łodzi i wzywa zbalamuonych przez endeckich „pałkowszczyków” do zaniechania destrukcyjnej i kompromitującej ich roboty oraz powrotu — zgodnie z wolą ogółu wyborców — do karności frakcyjnej. Błądzić może każdy, — ale trwać w błędzie oczywistym może tylko człowiek zły lub uparty.

Mówca wzywa wszystkich członków narodowego obozu pracy do zgodnej i wyczerpanej pracy organizacyjnej na podstawie uchwał ostatniego zjazdu łódz-

kiego: czeka nas ciężka walka wyborczą, będziemy musieli odierać z jednej strony zaciekle najazd socjalistyczno — komunistyczny z drugiej — podstępne intrygi i nacisk prawicy narodowej. W końcu kol. Niewinowski zwraca się do opozycjonistów — bardzo zresztą nie liczących, by się opamiętali i zaprzestali roboty, z której się cieszą wszyscy zaprzysięgli wrogowie narodowego ruchu robotniczego (oklaski i brawa).

Przemówienie posta Waszkiewicza

Kol. Waszkiewicz scharakteryzował sytuację ekonomiczną w przemyśle włókienniczym, kładąc nacisk na wzmocnienie organizacji zawodowej, gdyż kapitał łódzki prowadzi obecnie generalną ofensywę przeciwko angielskiej siołocie i urlopowi. Wzrastająca drożyzna wymaga energicznej akcji ze strony klasy robotniczej, aby wpłynąć na Rząd by ten zmienił fatalną politykę popierania agrarjuszy z krzywdą mi. st i spożywców.

Przechodząc do sprawy t. zw. pałkowszczyków, mówca zaznacza, że są oni ofiarą zręcznej intrygi Z. w. Luł. — Narodowego, który w Łodzi obawia się dalszego wzrostu ruchu narodo-społecznego i usiłuje przez tworzenie frond rozdawać kompromitować łódzki epeper. Najwięcej się raduje z „pałkowszczyzny” i najczyulszą otocz ją opieką endecki „Rozwój”, którego gniewa, tak samo, jak socjalistów ciągły wzrost głosów epeperowekich przy łódzkich wyborach. N.P.R. zebrał przy wyborach do Rady Miejskiej w Łodzi:

w roku 1917 gł. sów	2.845
" 1919 "	27.760
" 1925 "	42.882

Te cyfry wykazują, iż N. P. R. w Łodzi jest istotną siłą — jest potęgą i bastał Wality i walą w łódzki Epeper różne bałwany czerwone i czarne i nie mogły nam dać rady. Teraz tym bałwanom spieszą w sukurs jakoweś splezione nienawiścią bałwanianka Kuchciakowe. Rozbije się to całe tał łajstwo przy nowych wyborach o granit naszej stajrej, zahartowanej i wypróbowanej organizacji, której nie zmogły Moskale i Prusaki, i nie zmoga Żydy i e deki, komuna i Lewjatan, choćby Kuchciaki-dywerysanty czy inne pałkowszczyki ze skóry wylazili by im pojmoc.

Rezolucje

Następnie wszystkimi głosami contra 4 (wyraźnie cztery — uchwalono):

1) Robotnicy narodowi, zebrani w liczbie 3.000 na wiecu w kinie „Imperial”:

Zważywszy, że rozbijanie polskiej frakcji robotniczej w Łodzi szkodzi zarówno polskości miasta jak i sprawie robotniczej, — potępiją rozłam dokonany na rzecz reakcji ze względów osobistych we frakcji radzieckiej N. P. R.

Zebrani wzywają rozłamowców do podporządkowania się woli — swoich wyborców i wstąpienia na powrót do frakcji N. P. R., a w razie nieuczynienia tego do — natychmiastowego złożenia mandatów;

Zebrani wyrażają całkowicie zaufanie frakcji radzieckiej N. P. R. oraz kol. Wojewódzkiemu i kol. Kazimierczakowi — członkom Magistratu.

2) Zebrani stwierdzają, że prowokacyjna taktyka Związku przemysłowców, a szczególnie p. Barcińskiego w sprawie angielskiej siołoty jest dalszym ciągiem cynicznego łamania ustaw społecznych i w konsekwencji zdąża do zaburzenia spokoju i wywołania anarchji na terenie przemysłu włókienniczego.

Zebrani potępiają w sposób najostrzejszy zlokautowanie robotników fabryki S. Barciński i Spółka i domagają się ukroczenia samowoli administracji tej fabryki.

Zebrani żądają należytego do nowych żniw zabezpieczenia przez Rząd aprowizacji m. Łodzi i innych ośrodków przemysłowych przez sektor zapasów zboża u wielkiej własności i stworzenia rezerwy zbożowej.

(uchwalono jednogłośnie).

Na zakończenie wiecu, który zamienił się w imponującą manifestację na rzecz N. P. R. Lewicy przewodniczący podziękował tyśiącznym rzeszom, za tak liczne stawienie się na apel swej organizacji oraz kolegom ze straży wiecowej, która pod kierownictwem kol. Zurberta i kol. Turka utrzymywała w sposób sprężysty porządek i ład na wiecu.

Święto Spółdzielczości w Łodzi

Wzorem lat ubiegłych spółdzielczość wszystkich krajów obchodzić będzie w roku bieżącym święto spółdzielczości w dniu 5 czerwca. W Polsce Centralny Komitet Dnia Spółdzielczości święto to przesunął z różnych powodów na dzień 12 czerwca.

Jak dowiadujemy się, powstał w Łodzi lokalny Komitet wyłoniony z miejscowych organizacji spółdzielczych, którego zadaniem będzie zorganizowanie we wspomnianym dniu święta spółdzielczości na terenie naszego miasta. Pierwsze posiedzenie Komitetu odbyło się w dniu 17 maja na którym omówiono szczegóły programu święta powierzając wykonanie prac poszczególnym sekcjom: prasowej, odczytowej, szkolnej, atrakcyjnej i dekoracyjnej. Między innymi program przewiduje pochody oraz wiece publiczne. W pochodach projektowany jest udział młodzieży szkolnej reprezentującej spółdzielnie uczniowskie.

Silnie rozwinięty ruch spółdzielczy w naszym mieście będący wyrazem świadomości mas robotniczych daje nam gwarancję, że Dzień Spółdzielczości jak w r. 1926 tak i w bieżącym wypadnie w Łodzi okazać.

Nauka warszawskich wyborów

Wyniki wyborów do Rady Miejskiej m. Warszawy są bardzo pouczające dla obecnych nastrojów politycznych nie tylko w stolicy, ale i dla prowincji. Są one zresztą przygrzywką do wyborów samorządowych w całym kraju i wstępem do walnej batalii wyborczej do Sejmu i Senatu. Dlatego też nad wyborami warszawskimi żaden myślący obywatel kraju, a tembardziej polityk nie może przejść do porządku dziennego.

Co wykazały wybory dnia 22 maja w stolicy państwa?

Wybory warszawskie świadczą, iż w chwili obecnej społeczeństwo orientuje się na lewo.

Tyczy się to zarówno ludności polskiej Warszawy, jak i Żydów.

Prawica polska (Zw. Lud. Nar., Ch. D. i Ch.-N.) miała do wyborów 61 mandatów w Radzie Miejskiej, czyli bezwzględna większość, gdyż Rada Miasta Warszawy liczy 120 radnych. Wybory przyniosły klęskę dla żywiołów prawicowych: t. zw. Kops uzyskał 22 maja tylko 47 mandatów, stracił więc 14 mandatów, a co ważniejsze prawica utraciła dotychczasową większość w Radzie Miejskiej.

Centrum miało dotychczas 6 radnych, — obecnie lista t. zw. sanatorów (blok demokratycznego mieszczaństwa i urzędników) zdobyła mandatów 16.

P. P. S. zwiększyła swój stan posiadania: miała dawniej 23 radnych, obecnie posiada 28, zyskała więc 5 nowych miejsc. Agitację P. P. S. prowadziła zaciekle, nie żałując grosza.

Przesunięcie na lewo jest więc zupełnie wyraźne.

Taki sam proces obserwujemy wśród Żydów.

Żydowski blok narodowy (sjonistów i ortodoksów) otrzymał w r. 1919 około 50.000 głosów, — obecnie mimo, iż liczba ogólna wyborców w Warszawie zwiększyła się prawie w dwójnasób — blok uzyskał tylko 39.312 głosów i mandatów 15 (przedtem miał 22) — żydowska prawica poniosła więc klęskę. Wzmógł się natomiast Bund, który zdobył mandatów 7 (miał 2) i Poalej-Sjon-Lewica, która uzyskała 3 mandaty. I tu więc linja polityczna przesunęła się na lewo.

Tę samą tendencję ujawniły zresztą niedawne wybory do Rad Miejskich w Ostrowcu, Radomiu i Kielcach, gdzie żywioły prawicowe poniosły dużą klęskę.

Wzrost głosów komunistycznych.

Komuniści uzyskali duży sukces: na ich listę unieważnioną Nr. 10 padło głosów 66.000. Były to głosy polskie z najbardziej zaniedbanych przedmieść stolicy, jak Ochota, Brudno i t. d. oraz głosy żydowskie z Nalewek, Gęsiej i Franciszkańskiej ulicy. Komuniści otrzymali więc dwa razy więcej głosów, niż przy wyborach sejmowych w r. 1922. W roku 1919 przy wyborach do Rady Miejskiej komuniści własnej listy nie wystawili i głosowali częściowo na P. P. S., która otrzymała wówczas 30.000 głosów.

Skąd taki przyrost głosów komunistycznych? Przyczyn jest kilka: fatalna polityka rządu w sprawie drożyzny, endecka gospodarka w Magistracie, który nie dbał zupełnie o ludność z przedmieść warszawskich, duże pieniądze moskiewskie użyte przez komunę na agitację, źle stosowane represje, pasujące

nie raz łobuzów i pospolitych rzeźmieszków na „bohaterów“ i „męczenników“. Dużą rolę odegrała też pepesowska blaga i demagogja, która usiłując konkurować z blagą i demagogją komuny, w rzeczywistości naprowadzała wodę na bolszewicki młyn. Lekarstwo skuteczne na komunę jest bardzo proste: racjonalna polityka społeczna, walka z drożyzną, budowa domów robotniczych, przeciwstawienie między narodowce ofiarnego patriotyzmu polskiego, pójście na przedmieścia stolicy z rzetelną robotą oświatowo-kulturalną. Ale tego prawica czytać nie umiała i nie chciała.

N. P. R. prawica w Warszawie wlecie suchotniczy żywot.

Lewica N. P. R. nie wystawiła w Warszawie własnej listy. Uczyniła to celowo i z rozmysłem. Lewica nasza w stolicy podjęła od kilku miesięcy pracę kulturalną i organizacyjną, obliczoną narazie nie na ilość, lecz na jakość i to na dalszą metę: chodzi jej o wytworzenie zwartych kadrów partyjnych, które w przyszłości zorganizują robotę masową w dzielnicach robotniczych. Taktyka na gruncie warszawskim dla N. P. R. jedynie słuszną i wskazana.

Zresztą przy dwóch listach N. P. R. w Warszawie nie uzyskałaby żadnego mandatu. Cała energia, spalilaby się w partyjnej walce konkurencyjnej dwu odłamów Enpeeru.

Prawica N. P. R. stanęła więc do wyborów bez przeszkód: i jak zwykle w Warszawie osiągnęła rezultat mizerny: na 400.000 głosujących zebrała aż 6.258 głosów czyli półtora procent i otrzymała 2 mandaty na 120 członków rady miejskiej. Dotychczas N. P. R. miała w Radzie dwa miejsca. Postęp wyborczy wynosił więc zero. Okazuje się, że od r. 1919 do chwili obecnej N. P. R. w stolicy nie wykazała żadnego postępu, żadnego rozwoju. A przecież konjunktura wyborcza była wyjątkowo pomyślna, organizacja miała tym razem własne pismo codzienne, znalazły się i środki materialne na wybory. I to wszystko poszło na marne. A dlaczego? Dlatego że panowie Chądzyńscy, Popiele, Peplowscy w Niepodległej Polsce więcej dbali o teki i stolce ministerjalne, niż o podźwignięcie organizacji warszawskiej. Mieli czas na „wielką“ politykę, a nie stać ich było na to, aby pójść do fabryk i warsztatów, do naszej braci robotniczej i tam krzewić ideę narodowo-społeczną. To też i przy obecnych wyborach nie zakasali rękawów i nie poszli na wiece i zgromadzenia proletariackie na Wolę, Mokotów, Pragę, gdzie mieszka polski robotnik stolicy. Pomścili się też witosowo-endeckie konszachty i to ciągle zezowanie wprawo, gdy proletariacki polski ma dość chjeńskiej polityki i maszeruje na lewo. Od głowy ryba cuchnie, — ta prawda od kilku lat stosuje się do warszawskiej organizacji, która miast być chlubą i dumą narodowo-robotniczego ruchu zbyt często staje się kulą u nogi, i nie zawsze Enpeerowi przynosi zaszczyt.

Wybory warszawskie wykazały, że to wszystko, co w Warszawie w obozie narodowo-społecznym jest zdrowe i uczciwe, winno przeprowadzić gruntowną sanację i to nie tylko u dołu — u starych robotniczy, którzy z boleścią patrzą na marnowanie w stolicy przez złych wodzów

ofiarnego dorobku dawnego N. Z. R. — lecz u „góry“ pomiędzy tymi, którym tak dużo dano, a którzy tak mało wzamian dają organizacji.

Bo w Warszawie grunt dla N. P. R. jest, jeno trzeba ten grunt pracowicie przeorać, trzeba dbać więcej o tryumf idei, niż o doraźne korzyści. Nie N. P. R. dla ambitnych przywódców, — lecz uczciwi i zdolni wodzowie dla N. P. R! Gdyby o tem pamiętali Chądzyńscy, Popiele i Peplowscy, — Enpeer w Warszawie byłby potęgą.

Endecka jeremjada

W ubiegłym tygodniu rząd rozwiązał na całym terenie Rzeczypospolitej bieżącą organizację endecką t. zw. „Straż Narodową“. Więc gazety endeckie rozpoczęły rzewny „placz nad wodzami Babilonu“. Że to niby była organizacja do walki z komunizmem, że stała na gruncie praworządności, że chciała służyć każdemu rządowi i t. d. Albo znów — z innej beczki, — że rząd idzie w ten sposób na rękę komunistom, że ta komuna rośnie szczególnie w Warszawie w zastraszający sposób, że rząd wobec tego powinien popierać, a nie rozwiązywać różne „straże“ i t. p.

Biedne endecki, tak umieją rzewnie płakać i narzekać, tacy wprawni w błąd i fałsz, a tu im się nie powiodło. Całą nadzieję „Ob-wie-polu“, najukochańsze dzieciątko Dmowskiego, tak za jednym zamachem pióra ich położono i przepadła jedna z „jacejek“ reakcji. Bo trzeba to powiedzieć wyraźnie, iż nie do walki z komuną tworzyli „straż“.

Organizacja społeczna walczyć może z komunistami drogą pracy uświadomiacjącej, drogą przeciwstawiania hasłom anarchizmu wyższych i lepszych hasel, drogą wytywania na Sejm i rząd, by te hasła uznawał za swoje i szedł po linji wprowadzania w życie sprawiedliwości społecznej.

Czy zalegalizować partję komunistyczną?

29-go stycznia b. r. poseł Prager z P. P. S. złożył w sejmie wniosek o zalegalizowanie partji komunistycznej. W związku z tem powstał w prasie mały huczek, który jednak prędko się skończył. Cała sprawa nie na długo wskakła, bo oto na tle wyborów do warszawskiej rady miejskiej wypłynęła z powrotem. Do P. P. S. przyłączyli się teraz radykali z pod znaku „Głosu Prawdy“ i prą na rząd w kierunku dopuszczenia do jawnej działalności komunistów.

P. P. S-owcy tłumaczą, że w razie legalizacji komuny, odpadnie tej partji aureola męczeństwa, a wtedy oni t. j. P. P. S., już się sami z komuną rozprawią. „Głos Prawdy“ wychodzi z innych założeń: dowodzi, że działalność podziemna komunistów jest niebezpieczniejsza niż jawna, że jawnych komunistów łatwiej będzie policzyć, a dając im prawo do pracy w samorządach i instytucjach społeczno-państwowych, wykaże się, że dlatego tylko są tacy rewolucyjni i twórcy, iż nie nie robią.

Zastanówmy się nad przyczyną dla której komuniści są ścigani przez władze bezpieczeństwa publicznego i karani przez sądy.

Przyczyna jest ta, że t. zw. polsko komunistyczna partja robotnicza dąży do zmiany istniejącego ustroju na socjetycki w drodze gwałtu, przewrotu i że w tej działalności idzie pod komendą obcego państwa Sow-R aj, z której otrzymuje fundusze na swoją działalność.

Czy wobec tego demokratyczne państwo jakim jest Polska, może iść na legalizację podobnego stroniactwa? Nam się wydaje, że nie tylko nie, ale wogóle iść mu w tym kierunku nie wolno. Państwo demokratyczne musi iść po linji interesów większości jego obywateli, a komuniści w Polsce stanowią jak dotąd znikomą mniejszość i stanowić ją będą dalej. Z kogo się oni rekrutują? Z nieuczestnych jednostek inteligencji polskiej i sporej ilości żydowskiej, u której przeważają względy nie tyle natury ideowej ile wyrachowania osobistego z jednej,

I my wierzymy, że po zasadniczej reorganizacji naszej roboty w Warszawie, po zrobieniu porządku u „góry“, — Enpeer w stolicy odżyje, ale odżyje jako szczerzy, niezależny, radykalno-demokratyczny ruch, oczyszczony od witosowo-endeckich bakcyli i popielowych naleciałości sikorstwa pospolitego.

I wtedy w Radzie Miejskiej stolicy nie zasiądzie dwu enpeerów a znajdzie się tam duży, poważny klub radziecki, który będzie realizował w Warszawie program samorządowy narodowego obozu pracy.

Lewy Warszawiak

W tym kierunku „Straż Narodowa“ nie robiła nic, a więc nie walczyła z komunizmem. Nie walczyła i walczyć nie mogła, bo miała inną pilniejszą robotę, za którą ją właśnie rozwiązano.

Rząd demokratycznej republiki nie może stosować dwu różnych miar do organizacji, które chcą dążyć w drodze zamachu zorojnego do przewrotu. Rząd demokratycznej republiki musi akcję wszelką w tym kierunku z prawą, czy z lewą prowadzoną, łamać w zarodku. On jedynie jest do tego powołany. I rząd dzisiejszy to robi. Jeszcze rok temu przed dniami majowymi mieliśmy raz-po-raz rozruchy, powodowane przez komunę. Przez rok ubiegły dostała po łapach komuna i różne „Hurtki“, dostały i uciekły. Teraz dostało szcztka w nos „Straż“. I też musi ucieknąć. Endecka jeremiada nic tu nie pomoże. A ten jej argument z wyborów warszawskich też na nic. Bo jeśli nawet było tam tych kilkadziesiąt tysięcy głosów na 10. (choć to mało prawdopodobne), to tym słuszniej że „straż“ rozwiązano. Nieroków nie warto utrzymywać na powierzchni, bo tworzą niepotrzebne złudzenie oporu, którego nie dają. I nogą tylko szkodzą, powodując osłabienie czujności rządu.

a z drugiej strony z nieuświadomionych i rozgoryczonych rzesz robotniczych, których już tak gęstna walka o byt stawiła, że chcą szukać szczęścia w piekle sow. rewolucji. Robotnika w objęciu komuny pcha determinacja nędzy, determinacja rozpacz i — brak uświadomienia narodowego przy prerosecie pseudo-uświadomienia klasowego.

Tych zrozpaczonych, tych zdeterminowanych i pseudo-uświadomionych jest daleko więcej niż tych, którzy należą do P. K. P. R. Legalizacja jej wobec tego otworzyłaby działaczom komunistycznym szerokie możliwości agitacyjno-werbowe. I na nic przydałaby się wtedy ko tr- akcja P. P. S. Nie socjalizm, lecz komuna wysłaży zwycięsko w tych zapasach. I na nic przydałoby się najplomienniejsze artykuły „Głosu Prawdy“. Byłyby dla komunistów muchą, brzęcząca na trąbie słońca. Jednym z naczelnych obowiązków państwa jest przeciwdziałanie złu, walka z jacejkami rozkładu i zamachu na swobodny rozwój społeczeństwa i narodu. Dlatego partji komunistycznej legalizować nie można. Dlatego dobrze rząd uczynił, rozwiązując „Straż Narodową“.

Dlatego też należałoby inne miary stosować przy osądzaniu robotników-komunistów i komunistów-inteligentów. S.....

Od Redakcji

Raz jeszcze zwracamy się do Czytelników naszych o nawiązanie ścisłego kontaktu z Redakcją. Listy, korespondencje, artykuły — uprzejmie prosimy adresować: Redakcja „Praca“, Piotrkowska 91, Łódź.

W przyszłym numerze umieścimy odpowiedzi na cały szereg listów, nadesłanych już do Redakcji.

Plące dyrektorskie a plące robotnicze

Każdy rozsądny człowiek przyzna, że dyrektor, zawiadujący olbrzymim koncernem przedsiębiorstwem i t. p. powinien stosownie do swych zdolności więcej zarobić, aniżeli prosty chłop od kilofa, młota i łopaty. On ma więcej potrzeby jako człowieka się tak kolosalnie różnić od potrzeb zwykłego śmiertelnika? Wszystkie nowoczesne społeczeństwa gospodarcze przemiany warsztatów pracy i przedsiębiorstw wychodzą tylko na niekorzyść robotnika, ale nie dotykają bynajmniej wyższych sfer, począwszy od dyrektorów, a akcjonariuszom i kapitalistom właścicielom przynoszą krociwo milionowe zyski.

W bogatej Ameryce zbadano na niniejsze zagadnienie 400 przedsiębiorstw. W 100 wielkich przedsiębiorstwach przemysłowych z zakładowym kapitałem od 1. — 150 milionów dolarów, pobierali generalni dyrektorzy przed wojną 10 tysięcy dolarów, a w przedsiębiorstwach z kapitałem 750 tysięcy do 15 milj. dolarów, pobierali 7 tysięcy dolarów. Dzisiaj pensje

w Ameryce podniosły się o 50 proc (t. j. połowę), gdyż eita nabywca dolara spada. Zaznaczyć jeszcze należy, że dyrektorzy i urzędnicy prywatni w Ameryce nie mają długoletnich kontraktów ani emerytur na starość. Pod tym względem niema w Ameryce żadnej różnicy pomiędzy dyrektorem a robotnikiem.

Natomiast w Niemczech i w Polsce mają dyrektorzy dobrze płatne posady, zabezpieczone długoletnimi kontraktami. Przyjęto u nas system niemiecki w stosunku do płac dyrektorskich, wyrażający się w olbrzymich sumach, mimo, że o ile Niemcy w stosunku do Ameryki są uboższe, to Polska jest jeszcze kilkakrotnie uboższa. Natomiast gdy u nas dyrektor w wielkim przemyśle zarabia znacznie więcej niż jego kolega w Ameryce, to robotnik polski wobec robotnika amerykańskiego jest niedziedzicem. To jest nasz „plą”!

A tak jak w Niemczech prasa kapitalistyczna broni przemysłowców i ich bogato płatnych dyrektorów, tak i w Polsce mamy prasę, starającą się zatuszować bajeczne pobory dyrektorskie, a która to prasa milczy, gdy rozchodzi się o żądanie podwyżki niskich płac robotniczych.

A nie zaszkodziłoby wcale gdyby pp. dyrektorzy fabryk, nim udadzą się na konferencje w sprawach podwyżki płac robotniczych — porównali swoje płace z płacami dyrektorami w Ameryce, oraz płacami swych robotników w robotnikami w Ameryce. Człowiekowi lozoru po takim porównaniu napewno odeszłaby chęć uzasadniania obniżki zarobków! — Człowiekowi mądremu i roztropnemu natychmiast rzuciłoby się w oczy, gdzie leżą przyczyny kryzysu — o ile rzeczywiście tenże, w przedsiębiorstwach istnieje.

Nie kilka złotych, urwanych poszczególnemu robotnikowi uratuje przemysł, lecz ujęcie kilku dyrektorom kilkadziesiąt tysięcy złotych i sprowadzenie płac dyrektorskich na stopień normalny.

Albo się jest dobrym przemysłowcem i widzi przyczyny złe, — stosując w razie potrzeby radykalne środki wobec siebie nawet, lub też jest się dyletantem, który groźbą obniżki ratować chce przemyśl, pobierając za dyletantyzm swój krociowe pobory.

Pobiera więcej jak amerykański dyrektor a twierdzić wotem spółczestwa — że wyroby kierowanego przez siebie przedsiębiorstwa nie mogą konkurować z zagranicznym produktem e fachowości w żadnej mierze nie świadczy!

A wtenczas nie dziw, że o braku urzędzeń technicznych jest także mowa. Jedno uzupełnia logicznie drugie.

Niewątpliwie Komisja Ankietowa nie omieszka w sprawozdaniu swem wskazać na te punkty się uzupełniające. G. P.

Rząd w walce z bezrobociem

Min. pracy i opieki społecznej Jurkiewicz udzielił wywiadu na temat bezrobocia:

Między innymi minister zaznaczył, że kiedy rząd obecny obejmował rok temu ster rządów państwa, w dniu 1 maja 1926 r., było zarejestrowanych 274.414 bezrobotnych — w chwili obecnej zarejestrowanych jest 184.120 bezrobotnych. W kierunku walki z bezrobociem ministerstwo zwalcza je przez wypłacanie bezrobotnym zasiłków oraz udzielanie pożyczek dla zatrudnionych bezrobotnych. Obecnie przygotowany jest projekt zmiany ustawy z 1926 r., uzupełnionej ostatnio 18 lipca 1924 r., w kierunku rozszerzenia zakresu jej działania na tych robotników, którzy nie są objęci zabezpieczeniem na wypadek bezrobocia.

Najwięcej celowo rozwiązaniem kwestji bezrobocia, mówił minister, jest

rozwięnięcie ruchu budowlanego na szeroką skalę, co jednocześnie jest koniecznością państwową, z uwagi na stan kwestji mieszkaniowej, a przytem znalezieniem zatrudnienia dla wielu robotników innych gałęzi produkcji, związanych z budownictwem. Następnie kontynuowanie rozpoczętych i uruchomienie nowych robót drogowych, co przy stanie naszych szos jest bardzo ważne. Dalej roboty melioracyjne i kolejowe.

Zatrudnienie większej ilości bezrobotnych podniósłoby konsumpcję wewnętrzną, na którą tak cierpi rynek wobec bezrobocia i niedostatecznej wysokości płac warst pracujących.

Biuro pośrednictwa pracy jest również jednym z ważnych i powszechnie używanych czynników do walki z bezrobociem. Organizacja tego bezrobocia jest u nas dopiero w toku.

Na marginesie chwili.

Na giełdzie P. P. S-u duże zaofiarowanie

Z powodu postawienia przez N.P.R. wniosku o rozwiązanie Rady Miejskiej zawrzało w partyjnych podwórkach jak w ulu. Najwięcej nadziei (nadzieja — matka głupich, mówi przysłowie) na zdobycie mandatów ma P. P. S. A dlaczego? Dlatego, że aczkolwiek były tam kiedyś i Stupnickie awantury i Wilczyński cukier i Cegielińskie Karpaty, jednakże PPS-owi się zdaje, że robotnik łódzki o tem zapomni i gdy mu się znów pogada o tramwajach na trzecie piętro, to frajer znów się da wziąć na kawał i na PPS. będzie głosował, jakoby nikt w pyskowaniu i blagowaniu PPS-u nie przewyższy.

I oto przypomniał sobie sławetny Zagłoba — Klifa: „człowieku dawno dobre czasy, jak to w Wydziale Budowlanym muchy syberyjskie rozum uoczy”, gwizdając na niezależność niezależnych socjalistów, uderzył się w ławnikowskie pierściki i gizmotnął do OKR u PPS-owskiego czołobite prośzenie, by go na łono prawowierne PPS. po niezależnych bląkaniach przytę. A nóż, a widelce, i znów zabłyśnie nad Zagłobą gwiazda ławnikowska. Wybory za pasem, trzeba dbać o siebie. Ani woła sodowa, a socjalizm niezależny nie tuczy.

Można i tak... Czemu nie?

Zjazd województwa łódzkiego „Orlecia”

W dniu 26 czerwca r. b. o godz. 10 rano w lokalu własnym, Piotrkowska 91, odbędzie się Zjazd Województwa Łódzkiego, Zjednoczenia Polskiej Młodzieży Pracującej „Orleć” z następującym porządkiem obrad:

Część I — przedpołudniowa godz. 10 do 12 rano: 1) Zagajenie i wybór prezydium, 2) Powitanie, 3) Odczytanie protokołu z ostatniego Zjazdu, 4) Referat przedstawicieli Wydziału Wykonawczego, 5) Sprawozdania: a) Zarządu, b) kasowe, c) komisji rewizyjnej. Część II — popołudniowa, godzina 16-ta: 6) Dyskusja, 7) Wybór Władz: a) Zarządu, b) komisji rewizyjnej, 8) Pismo, 9) Wolne Włoski, 10) Zamknięcie Zjazdu.

W związku z powyższem Zarządy Kół, istniejące na terenie Województwa nadesłały w nieprzekraczalnym terminie do dnia 10 czerwca r. b. spisy delegatów w/g klucza statutowego na 30 członków jeden delegat.

Uwaga: Kół nie posiadające 30 członków wysyłają jednego delegata. Jednocześnie w powyższym terminie Kół obowiązane są nadesłać sprawozdania z

działalności i kasowe po dzień 1/VI r. b. Za Zarząd Sekretarz: Władysław Uznański.

Otwarcie sezonu wycieczkowego w „Orleciu”

Staraniem Zarządu Koła II-go Z. P. M. P. „Orleć” w dniu 6-go czerwca r. b. odbędzie się

wycieczka do Lublinka.

Zbiórka przy moście stacji Łódź Kaliska o godzinie 7-ej rano. Wymarsz punktualnie o godz. 7.30.

Program bardzo urozmaicony: gry towarzyskie, muzyka, zdjęcia fotograficzne i t. p.

Zapisy i składki w sumie 1. — złotego przyjmuje sekretarz Koła Koj. Sanojcówna.

Zamawiajcie druki w drukarni „Praca” ul. Rzgowska 51

Dmowszczyzna

W organie endeckiej prawicy N.P.R. na Śląsku „Śląskim Głosem Porannym” z dnia 29 kwietnia b. r. ukazał się w związku z naszym artykułem w „Pracy” — O wolę zwycięstwa — artykuł zatytułowany „N.P.R. lewica, jako filiter lewicowy”.

Artykuł ten w sposób głupi i bezsensowny, przy pomocy dowolnego interpretowania naszych myśli i bezcelnego naciągania faktów, stara się odwrócić uwagę robotniczych sfer śląskich od czynnych machinacji powstającego „Obozu Wielkiej Polski”, i sugerować szerokim masom czytelników urojone w głowach, wiadomości gdzie wyrosłych, senatorów prawicowych, bajki o braku realnego programu w naszej organizacji.

Nie uważamy za wskazane prowadzić dyskusji z panem senatorem; nie uważamy za wskazane udowodnić mu, że „wolę zwycięstwa” demokracji polskiej warstwy pracujące rozumiają lepiej od niego, gdyż jest ona ich wolą; nie uważamy za wskazane przedstawiać mu naszych hasła i naszego programu, hasła i programu bohaterkiego N.Z.R. u, który jest fundamentem i ideją ruchu narodowo-społecznego i reprezentującej jego czystą linię N.P.R. dziś lewicy; ale musimy podnieść z całym naciskiem, że pan senator w sposób niedorzeczny przedstawił nam w całej okazałości nagą prawdę: prawica zprzedała się całkowicie reakcji, zaprzedała się Dmowszczyźnie!

Spodziewaliśmy się tego, obserwując działalność panów posłów prawicowych

wych w sejmie, spodziewaliśmy się tego, słysząc, jak brzęczą kieszenie agentów G.K.W. na terenie Łodzi — lecz nie chcieliśmy w to wierzyć. Tembardziej, że warszawski „Głos Codzienny”, zajmował stanowisko chwyciwe, wyrażał od czasu do czasu żal, iż u nas iść na parku endeckim, iż ktoś nie pomógł z G.K.W. przed wejściem na jakąś drogę, iż możeby się wszystko inaczej ułożyło, a tak teraz im ciężko z tym konkubiniacie z reakcją... i wstydliwie...

I wyczuwało się obawę, że z tego konkubiniatu Popiel — Witos — Dmowski urodzi się chyba potworek, którego żaden poządnny dom nie przyjmie na rośnięcie, a może i żaden cyrk nie zechce.

Lecz pan senator z „Śląskiego Głosu Polskiego” przemówił i zmusił nas do namacalnego przekonania się, że nasza prawica K.G.W-owska stała się bojówką reakcji i, tak jak poseł Walenty w sejmie, ma zamiar nadstawiać za nią pleców wszędzie. Bo jakżeż nie tykaliśmy tej „prawicy” w naszym artykule, a odezwała się nie będziemy jej tykać i w niniejszym, a jesteśmy pewni, że znów się odezwie, — bo mądre jest przysłówie, które mówi „uderz w stół — nożyce się odezwą”.

Niechżeż się te nożyce odzywają, póki się nie potłuką, lecz wara p. senatorowi od nazywania demagogją tego, co było Złotem Runem, po które szedł robociarz i inteligent polski na Sybir, z którego gnął w moskiewskich kazamatkach, dla głoszenia którego podnosił się wysoko na carskich szubienicach.

Bo jak dnalazł w swej piersi najczystsze złoto poświęcenia i ofiary dla

wielkiej idei wyzwolenia i budowy Polskiej Demokratycznej, tak odnajdzie jeszcze moc do walki z tymi zaprzańcami własnych sztandarów, którzy ośmielają się jego ideały i dążenia nazwać demagogją, jak i z tymi, którym ci zaprzańcy służą, a których ogólnie nazwalismy Dmowszczyzną.

Skąd się wzięła ta Dmowszczyzna? Jakiż rodowód jest tych, którzy organizują się pod coraz innymi szafdami, byle „mąćle narodową kad” byle pod obłudną, choć stale głośnieńmi hasłami „Boga i Ojczyzny”, kupożyć wszystkimi wartościami moralnymi i ideowymi dla zachowania swej przewagi materialnej, dla tamowania rozwoju Demokracji i z nią sprawiedliwości społecznej, dla kierowania nową państwowością polską po płytkich wodach stanowego i klasowego egoizmu nielicznej grupy społecznej, wbrew interesowi współcześnie pojmowanego państwa, który jest interesem dobrobytu, mocy i oświecenia najszerzych mas jego obywateli?

Sięgnijmy myślą cokolwiek wstecz, za dni, niedawno ohehodzonej uroczystości przez nas rocznicy, Ustawy Rządowej z dnia 3 maja 1791 roku.

Obok stronnictwa patriotycznego, stronnictwa postępu i w pewnych kierunkach radykalizmu społecznego, stronnictwa, które tworzyło i fundowało uławę majową, znajdźmy tam szerokie masy, leżące w powijakach ciemnoty i społecznego oportunistu oraz stronnictwo inne — hetmańskim zwane, stronnictwo jurgielicków i sprzedawczyków, stronnictwo snobów i egoistów, które stworzyło jedną z najciemniejszych kart

w historii Polski: Targowice.

Oto protoplaści naszej N.-Droji, Z. L. N-u, Dmowszczyzny, stanowiącej krzyż nacierzowy Ob-wiel-polu.

Idźmy dalej — powstanie Kościuszkowskie.

Odnajdujemy naszych targowiczów w tych, którzy tłuką grzbiety chłopów, chcących iść do kosynierów, którzy depcą Uniwersał Polaniecki, którzy zamykają swe okrzyki przed Potrzebą Narodową, by, po stłumieniu powstania i rozbiórce Polski, otworzyć je szeroko na wyprawianie bali satrapów moskiewskich, pruskich i austriackich.

Odnajdziemy ich następnie wśród tych, których egoizm i sobkostwo, położyły Powstanie Listopadowe, tak świetnie rokujące nadzieje, gdyby puawolono na rozwinięcie się ruchu w kierunku reprezentowanym przez Mochackiego i Lelewela; odnajdziemy ich wśród tych, którzy zawisli, niby kamień młyński, nad Powstaniem Styczniowym i zgóry skazali je na zagładę; odnajdziemy ich wśród czarno-złoty polityków po roku 1863; odnajdziemy ich wśród wyznawców poglądów Pawła Popiela (nomen omen), bezwzględniego przeciwnika demokracji i pierwszego propagatora trójkoalicyzmu, który uznawał władzę zaborców za narzędzie organiczne polskiego społeczeństwa; odnajdziemy ich wśród zwolenników „ugody” w zaborze rosyjskim, austriackim i pruskim, rezygnujących z wszelkiej myśli wyzwolenia za pełną „misę soczewicy” w postaci stanowisk, urzędów i tytułów, zachowania steru rządów krajowych (jak w Galicji) i prawa dorabiania się. (d.c.n.)

Z życia organizacji N. P. R.

— **Baczność Tomaszów.** W niedzielę dnia 5-go czerwca o godz. 10-ej rano odbędzie się ogólne zebranie czl. Narodowej Partji Rob. Lewicy referat organizacyjny wygłosi kol. b. pos. Tomczak z Pabjanic o liczne przybycie zarząd.

— **Zarząd Dzielnicy Wodnej N. P. R. Lewicy** komunikuje iż zapowiedziana konferencja na dzień 29 b. m. zostaje odwołana aż do powtórzenia ogłoszenia. Nadmieniamy iż rejestracja członków odbywa się dwa razy w tygodniu t. j. w czwartki i soboty od godz. 7-ej.

— **Zabawa taneczna Dzielnicy Górnej** Dzielnicy Górna w dniu 5 czerwca o godz. 8-ej wiecz. przy ul. Katnej 2, urządza taneczną zabawę na którą zaprasza Zarząd.

— **Dzielnica Widzew N. P. R.** Dnia 11 czerwca w sobotę o godz. 8 wiecz. odbędzie się konferencja N. P. R.

Referat polityczny wygł. si kol. W. Wojewódzki.
Wejście za legitymiami.

— **Rejestracja członków N.P.R., Lewicy** Dzielnicy Chojny. Zarząd Dzielnicy Chojny wzywa wszystkich członków N.P.R. zamieszkałych na terytorjum dzielnicy Chojny do zarejestrowania się i ostemplowania legitymacji partyjnej.

Rejestracja odbywać się będzie w wtorki i soboty, każdego tygodnia począwszy od 10 czerwca do 10 rb. od godz. 7 — 9 wieczór.

Wycieczka „Orlecia“

Niniejszem zawiadamiamy się czl. n. ków i sympatyków, że staraniem Zarządu Sekcji Kolarzy Z. P. M. P. „Orlecia“ zostanie urządzona w miesiącach letnich. Wycieczka Krajoznawcza.

Wycieczka prowadzona będzie przez Poznań, Gniezno, Toruń, Bydgoszcz, Tezew, Gdańsk i Gdynia.

Zapisy przyjmuje i udziela bliższych informacji kol. Tagowski w lokalu N. P. R. ul. Piotrkowska 91, codziennie od godz. 19 do 12.

— **Wycieczka Koła Kobiet.** Niniejszym zawiadamiamy Sz. koleżanki i sympatyczki Koła ze staraniem Zarządu organizuje się wycieczkę do Łowicza w dn. 18 czerwca. Przejazd koleją za biletami ulgowymi. Zapisy należy składać jaknajwcześniej z powodu określenia ilości osób. Zapisy te przyjmuje kol. Niwrocka w czwartki od 7-mej do 9-ej wiecz. w Klubie i Piotrkowska 91.

— **Zjazd Samorządowy.** W dniu 6 czerwca b. r. od godz. 10 rano w Pabjanicach, w lokalu N. P. R., ul. Kościuszki 50, odbędzie się Zjazd Samorządowy na terenie Województwa Łódzkiego.

Wybór delegatów-samorządowców na Zjazd przeprowadzą poszczególne Zarządy N. P. R.

Od Administracji.

Uprzejmie prosimy Szanownych Prenumeratorów o łaskawe wpłacanie prenumerat, w godz. 6—7 codziennie. Wzywamy również Zarządy Dzielnic, aby także uregulowały corychlej zaległe należności. Zaznacza się przytem, że wszelkie rachunki kwituje osobiście kol. Zygmunt Leśniczak.

Tylko Górny Rynek Rzgowska 2
MIEŚCI SIĘ mój SKŁAD

MEBLI
tylko na Górnym Rynku
ul. Rzgowska 2

jest obecnie

Najtańsze Źródło Mebli

F. Nasielski, tel. 43-08.—2 Rzgowska 2

— DŁUGOLETNI GWARANCJA. —
Ceny minimalne. Długoterminowe kredyty.

W łódzkiej Radzie Miejskiej

W środę, 25 b. m. odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej. Zaraz na początku frakcja N. P. R. (bez prawicowych odszczepieńców) zgłosiła nagły wniosek o rozwiązanie Rady Miejskiej. Treść jego podaliśmy w poprzednim numerze. Wniosek ten był wielką niespodzianką dla bardzo wielu. Przedewszystkiem dla koła narodowego, które było przekonane, że w dalszym ciągu będzie swem anarchizowaniem życia samorządowego, gwoździem najpilniejszych spraw wysługiwało się fabrykantom i paskarzom, dla których na rękę jest doprowadzić do absurdu samorząd z powszechnych wyborów, później dla socjalistów dla których blażenstwa endeków i chadeków były wodą na ich młyn wreszcie dla prasy łódzkiej żydowsko-rozwojowej, która nie lubi NPR-u raz dlatego, że jest aż w stu procentach polski a dwa dlatego, że idzie po linii interesów robotniczych. I dlatego część tej prasy a mianowicie „Głos Polski“ zdecydował się na ordynarne łgarstwo, że to prawica NPR-u wniosek złożyła! Mało tego, twierdzi jeszcze pisarz „Głosowy“, że to NPR. nażarty wniosek złożyła, bo gdyby to było naprawdę, to by we wniosku było powiedziane, by Rada Miejska sama się rozwiązała. Tym sposobem chce swych czytelników ogłupić i przekonać, że to jest możliwe, by Rada Miejska każdej chwili mogła się rozjechać tak, jak pijacy z szynku albo redaktorzy Głosu od Sury lub Małki.

Tak czy inaczej wniosku tego różni ludzie się nie spodziewali i gdy przyszło do rozpatrywania Koło Narodowe dawno praktykowanym sposobem zerwało kworum, by nie dopuścić do głosowania.

Nic to nie pomogło!

Czas już stanąć nie wobec galerji radzieckiej, ale wobec tysięcznych tłumów i zdać sprawę ze swych postępów. I choć to się pp. Nowackim, Fiedlerom i innym nie podobą, jednakże tak być musi, trzeba będzie cnotę stracić, albo zginąć bez boju w ludzkiej niewdzięcznej pamięci.

Na tem samym posiedzeniu wreszcie zostały rozpatrzone i zatwierdzone poprawki do Statutu Kanalizacji i Wodociągów, które kilkakrotnie były odciągane przez Koło

Narodowe przy pomocy zrywania kworum.

Tchórzostwo Koła Narodowego wylazło tu na wierzch: oto postawili wniosek, by głosowanie nad poprawkami odbywało się tajnie! Nic nie pomogło, frakcja nasza zażądała głosowania imiennego, byśmy wiedzieli, kto idzie ręką w rękę ze Skrzywanem i jego średniowieczną polityką. I szydło wylazło z worka! Przeciwno zmianom Statutu głosowali nie tylko endeki, ale i największe ryby chadeckie! Tak to nazewnątrz partja ta udaje robotniczą, a wewnątrz przy każdej okazji jakieś przeciworkotnicze paskudztwo spłodzi!

Nic to jednakże nie pomogło i zmiany Statutu większością dwóch trzecich głosów zostały zdecydowane. I oto pokazało swe właściwe plugawe oblicze przy tej okazji drugie żydowsko-fabrykanckie piśmo, a mianowicie „Republika“.

Pismo to na rozkaz taty Poznńskiego z turją rzuciło się za NPR. za ten wniosek i uznało, że rządy Skrzywana w Kanalizacji — to sam młód, że nic tam zmieniać nie potrzeba.

Przy okazji rozpatrywania tego wniosku wylazła na wierzch cała złośliwość czy granicząca z niepożytecznością głupota naszych dawnych kolegów z prawicy NPR-u. Oto głosowali oni i wraz z socjalistami, żydami oraz nadąsanymi endekami przegłosowali poprawkę Lichtensteina, by poza trzema centralami Związków Zawodowych w Łodzi, z którymi wyłącznie nawet z czasów socjalistycznego Magistratu pertraktowano, pertraktować i przyjmować robotników i z żydowskiej centrali. Nie mają ci panowie większego zmartwienia, jak pozbawić pracy w Magistracie oddawna tam pracujących robotników polaków na rzecz żydów, którzy dotychczas na naszych robotach nie pracowali a zajmowali się handlem, rzemiosłem i t. p. Fakt ten bezprzykładowy należy odpowiednio napiętnować! Robotnicy tym panom powinni serdecznie za to głosowanie podziękować.

Posiedzenie zakończono z powodu zerwania kworum przez endeków o godz. 11 i pół.

Ze Związku Pracowników Miejskich i Uż. Publ.

Ze Związku Pracowników Miejskich i Zakładów Użyteczności Publicznej:

Wybrany na zebraniu walnym członków związku z dnia 23 kwietnia b. r. Zarząd związku z kierownikiem kol. Zubertem wziął się energicznie i sprężysto do pracy.

Cały szereg spraw zabagnionych przez uprzedni zarząd p. Ignaca został zatwiony w myśl interesów członków związku.

Zatwiono nawet tak palącą kwestję, jak zatrudnienie bezrobotnych — sezonowych, rozszerzono znacznie szeregi członków przez objęcie akcją zwązkową pracowników ogólni miejskiej, przeprowadzono reorganizację wewnętrzną związku, uruchomiono komisję kulturalno-oświatową i t. p.

Na ostatnim zebraniu zarządu uchwalono wystąpić z akcją podwyżkową dla sezonowych i stałych pracowników miejskich i przedsiębiorstw użyteczności publicznej. Stały wzrost drożyzny zmusza warstwę pracującą do wystąpienia

z akcją o wyrównanie warunków egzystencji, które w ciągu ostatnich miesięcy znaczenie się pogorszyły.

Zarząd związku wystąpi do pokrewnych związków klasowego i chrześcijańskiego z inicjatywą zwołania konferencji międzyzwiązkowej i wszczęcia wspólnej akcji podwyżkowej.

Sprężysta i owocna praca Zarządu, omijająca momenty partyjny, a dbająca li-tylko o interesy zawodowe członków zyskuje sobie coraz większe zrozumienie i uznanie.

Dowodem tego jest, że odciążone od związku przez partyjników prawicowych, sekcje zakładów użyteczności publicznej zwołuje walne zebranie członków i uchwalają pozostanie przy związku.

Niedaleki już jest dzień, gdy wbrew kłicie p. Ignaca, nadejdzie chwila zwycięstwa solidarności zawodowej i wszyscy byli członkowie znajdą się znów w jednym kole związkowym. K. S. P.

Komunikat

Z. Z. Pracown. Miejskich!

Podaje się do wiadomości członków Związku Prac. Miejskich i Zakł. Użytk. Publ. Z. Z. P. Oldział w Łodzi, co następuje:

Na walnym zebraniu w dniu 23 kwietnia 1927 r. zostały dokonane wybory do Zarządu Związku na rok bieżący. Wyniki wyborów zostały zaprotokółowane przez Komisję Skrutacyjną. Na podstawie protok. wymienionej komisji skład Zarządu miał się przedstawiać jak następuje: Kol. Kol.

Pierchalski Władysław, Magistrat Krzewiński Franciszek,
Jaworski Władysław,
Maciaszek Walenty, roboty sezonowe Bartczak Franciszek, Rzeźnia Miejska Powązka Ludwik, Gazownia Woskowiczówna Marja, Telefonij Marciniak Marjan, Hotele Nowakowski Józef, Tramwaje

Wobec tego, że Kol. Kol. Ludwik Powązka, Marciniak Marjan, Woskowiczówna Marja zrzekli się mandatów, a z oświadczenia, złożonego przez nich wynikało, że raczej utworzą nowy Związek, niżby mieli ukonstytuować Zarząd wspólny z pracownikami miejskimi, zaś Kol. Józef Nowakowski nie stawiał się na posiedzenie w dniu 27. IV 1927 r., na którym miało nastąpić ukonstytuowanie się Zarządu, i podział mandatów, przeto na następnym posiedzeniu nastąpiło ukończenie się Zarządu, w skład którego weszli Kol. Kol.

Maciaszek Walenty, Prezes Pierchalski Władysław, v. Prezes Manikowski Władysław, Sekretarz Jaworski Władysław, Skarbnik Krzewiński Franciszek, czl. Zarządu Ekler Stanisław Bartczak Franciszek, Rzeźnia Miejska Staszak Jan, Ogrodnicy Zaborowski Franciszek, Gazownia

Oczywiście po osiągnięciu porozumienia z pracownikami G. zowni, Hotelu, Tramwajów, Telefonów i desygnowaniu przez nich do Zarządu swoich przedstawicieli, skład Zarządu zostanie zmieniony w ten sposób, że na miejsce zastępców, którzy weszli obecnie, skład Zarządu będzie powiększony o tych Kolegów, których Pracownicy wymienionych Zakładów desygnowali. Platni funkcjonariusze p. Ignacy Stemborowski i Stan. Marciniak samowolnie opuścili, pierwszy stanowisko kierownika, drugi sekretarza Związku, Zarząd uznał stosunek służbowy z nimi za rozwiązany z dniem 7 maja 1927 r. z ich winy. W Związku z powyższem Zarząd Związku nie bierze żadnej odpowiedzialności za działalność wyżej wymienionych osób.

Na miejsce P. Ignacego Stemborowskiego został powołany Kol. Józef Zubert, na miejsce zaś P. Stan. Marciniaka Kol. Jan Modrzejewski, wobec powyższego we wszystkich sprawach związkowych i osobistych zainteresowani członkowie Związku winni się zwracać nie do P. P. I Stemborowskiego i Marciniaka, lecz do Kol. Kol. Józefa Zuberta i Modrzejewskiego.

Ponieważ stary Zarząd na czele z P. Ludwikiem Powązką pozostawił ewidencję członków Związku w nietadzie, przeto Zarząd obecny zakładając sobie ewidencję, wzywa członków Związku do zarejestrowania się w lokalu Związku przy ul. Główniej 31 do kol. J. Zuberta względnie J. Modrzejewskiego codziennie od godz. 15 do 19-ej prócz niedziel i świąt. Członkowie nie zarejestrowani i nie opłacający składek członkowskich w ciągu trzech miesięcy będą uważani po za ramami Związku.

Ponieważ zdarzają się wypadki, że niektórzy członkowie Związku, dzięki swej nieświadomości wpłacają składki członkowskie P. I. Stemborowskiemu lub P. Marciniakowi, nie mającemu już z naszym Związkiem nic wspólnego, przeto jesteśmy obowiązani ostrzec: że u wyżej wspomnianych osób znaczki nabyte nie będą przez nas honorowane. Wjłąty członkowskie należy uiszczać na ręce naszych poborców lub sekretarza Związku Kol. J. Modrzejewskiego względnie skarbnikowi Związku Kolesze W. Jaworskiemu, którzy posiadają obowiązujące obecnie znaczki Związkowe.

Nadmieniamy jednocześnie, że wszelkie oficjalne komunikaty Zarządu Związku będą ogłaszane tylko w tygodniku „PRACA“ z podpisem Prezesa Zarządu Związku. Za komunikaty ogłaszane w innych dziennikach i tygodnikach Zarząd obecny odpowiedzialności na siebie nie bierze.

Prezes W. Maciaszek.

Odpowiedź robotników na prowokację Barcińskiego

(Zatarg o sobotę angielską trwa)

Sytuacja na terenie sprawy w fabryce Barcińskiego nie zmieniła się. Barciński z prowokacyjnie o-pornego swego stanowiska zejść nie chce. Konferencje z przedstawicielami władz, interwencje u władz rezultatu żadnego nie dały.

Sprawę tę szczegółowo omówimy w numerze następnym.

Robotnicy łódzcy zdają sobie

znakomicie sprawę z faktu, że walka robotników fabryki Barcińskiego o angielską sobotę jest walką całego proletariatu łódzkiego o ten zasadniczy postulat. Dlatego też robotnicy w innych fabrykach łódzkich postanowili opodatkować się na rzecz objętych lokautem robotników fabryki Barcińskiego. Odpowiednia rezolucja zapadła już na środowym

zebraniu delegatów P. Z. Z. „Praca”. Postanowiono opodatkować się na

rzecz tych robotników po 50 gr. tygodniowo.

Na ostatniej konferencji w sprawie angielskiej soboty — wojewoda postawił sprawę w ten sposób, że sprawę zatargu odda do ostatecznego rozstrzygnięcia odpowiednim czynnikiem rządowym w Warszawie.

O rezultaty badań Komisji Ankietowej

Przedstawiciel PAT zwrócił się do Prezesa Komisji Ankietowej p. profesora Rotherta o wywiad. Na zadane pytania p. Prezes udzielił następujących odpowiedzi:

— Zasadniczo prace Komisji Ankietowej dzielą się na trzy okresy: 1) opracowanie ankiety pisemnej, która dostarczy materiałów, dotyczących warunków i kosztów produkcji, 2) badania bezpośrednie zakładów przemysłowych, które dostarczą Komisji Ankietowej materiałów, dotyczących racjonalizacji i potaniania procesów produkcyjnych oraz 3) opracowanie wniosków w sprawie warunków, kosztów oraz racjonalizacji procesów produkcyjnych.

Pierwszy okres, który obejmuje czas od pierwszego lutego do chwili obecnej jest ukończony.

— Charakter prac Komisji Ankietowej wymaga, ażeby prace te nie przeciągnęły się zbyt długo. We wszystkich krajach komisje ankietowe były powoływane w celu przewyższenia trudności aktualnych i dlatego też pomimo całej powagi, jaką te prace posiadają, muszą być one ukończone w dość krótkim stosunkowo czasie. Stąd i nasza Komisja Ankietowa, wyobrażam sobie, powinna zakończyć swoje prace w ciągu bieżącego roku. Naturalnie, że po ukończeniu prac przez Komisję Ankietową, zebrane

przez nią materiały będą mogły być wykorzystywane przez rząd jeszcze dość długo, jednak jeżeli idzie o głosne wnioski powinny one być opracowane w końcu roku najdalej.

Zniecierpliwienie społeczeństwa, które spodziewało się szybszych rezultatów prac Komisji Ankietowej — zdaniem p. Rotherta — jest wynikiem niedostatecznego zorientowania się w zadaniach Komisji Ankietowej. Wyobrażano sobie widocznie, że Komisja Ankietowa została powołana do opinowania w sprawach bieżących konfliktów między robotnikami a przedsiębiorcami, producentami a konsumentami i t. p. Komisja Ankietowa stoi zdala od tego, stąd zdziwienie: co robi? Dlaczego nie ingeruje w te sprawy, dlaczego nie wypowiada swego zdania o podwyżce cen tu lub tam i t. p. Zadanie na że jest inne: Mamy opracować wnioski — w sprawie warunków i kosztów produkcji, w sprawie jej racjonalizacji. Zadanie to jest tak wielkie i dla życia naszego gospodarczego ma tak zasadnicze znaczenie, iż nie wolno dla dobra sprawy zbyt szybko je przeprowadzać, gdyż podstawą tego rodzaju prac jest przede wszystkim gruntowne ich przeprowadzenie.

giony sztuki i myśli i nakazywać dążenie do zbliżania, podnoszenia się ku nim. Bliżej upodobań szerokich mas stać może, względnie nawet musi, scena popularna. Scen popularnych w Łodzi może powinno być kilka — conajmniej cztery. I nie koniecznie dlatego, by wychowywać widzów dla teatru. Zakładanie scen popularnych, to taki sam dobry obowiązek miasta w zakresie kultury, jak n. p. budowa kanałizacji w zakresie higieny społecznej. Demoralizacyjnej robotce różnych kin — podnieśnikich i szynków należy przeciwstawić sceny któreby posiadały moc przyciągającą, jak dwie obecne, a jednocześnie wnosiłyby w duszną atmosferę przedmieść świeże tchnienie pewnych wartości kulturalnych i moralnych.

— Nie możemy twierdzić, że widzów dla teatru dziś już poszukiwać nie potrzeba, że w Łodzi jest ich tylu, iż gdyby wszyscy do teatru uczęszczali, nie byłoby kwestji deficytów, lecz kwestja na co obracać nadwyżkę dochodu. Przyjmując najniższą cyfrę tych, którzy są widzami in potentia obliczyć trzeba by na jakieś 25.000 osób. A miesięcznie w teatrze jest około 10.000 widzów, czyli że najwyższej dziwiłta część z przyjętej ilości uczęszcza do teatru. To właśnie stanowi clou całej kwestji teatralnej. I nie może być tego powodem „contradans” dyrektorski, braki repertuaru, zmiany w składzie i w ogóle często przypadkowy skład trup aktorskich i t. p. rzeczy, bo w takim razie w ciągu dwóch ostatnich sezonów teatralnych powinna nastąpić zasadnicza zmiana w ilościach widzów, a tego, w stosunku do dobrego repertuaru, odpowiednich sił artystycznych i wystawy, nie widzieliśmy. Działają tu więc inne przyczyny: brak odpowiedniego gmachu teatralnego, pewne zobojętnienie ogólne dla zagadnień kulturalnych — objaw powojennej psychozy „retoryczno — kinowej”, przerost potrzeb materialnych przy niedostateczności środków zaspokojenia — pieniądze, absencja sfer przemysłowych pochodzenia żydowsko — niemieckiego i, co śmiemy twierdzić należy do powodów najważniejszych, zbyt wczesne zamykanie ruchu tramwajowego.

Tych przyczyn usunąć od razu się nie da, wyjątek stanowić mogłyby tramwaje, których kursowanie w Warszawie do 11.30 w nocy, decydowało w dużej

mierze o powodzeniu teatru Bogusławskiego w Warszawie, a w Łodzi (według Na marginesie dyskusji teatral. 2 naszych obserwacji), zbyt wczesne zjeżdżanie do remizy, odbiera teatrowi kilka tysięcy widzów z inteligencji, zamieszkującej przedmieścia.

Czy wobec tego należy iść na zamknięcie teatru? Już wyżej odpowiedziliśmy przecząco. Ale wyjście z sytuacji znaleźć trzeba. Miasto nie może łożyć milionowych sum rocznie na utrzymanie teatru. Jednym z środków do obniżenia wysokości subsydjów miejskich to obniżenia wysokości subsydjów miejskich. Ku temu zmierza projekt organizacji teatrów p. M. Krywoszejewa. Dotyka on jednocześnie kapitalnego zagadnienia:

Poddać teatr Ministerstwu Oświecenia Publicznego. Tak być powinno: teatr, jako „wyższa szkoła kultury” powinien być prowadzony przy współudziale państwa. Najbliższe miesiące powinny przynieść nam odpowiednią ustawę teatralną. Odciążenie kosztów wystawy powoli przeniesie część subsydju samorządowego, a może wpływów teatralnych na rachunek budżetu teatru. A wtedy godny Łodzi monumentalny gmach teatralny może okazać się utopją bliższą urzeczywistnienia, niż zdawałoby się nam to dzisiaj.

I jeszcze jedno. Teatr musi iść z duchem czasu — musi się reklamować. Tego wymagają dzisiejsi ludzie. Reklamy węgrodobylskiej wnikliwej prowadzonej z amerykańskim tupetem i pomyślowością. Dziś w dzwony dzwonić nie mogą tylko ślepi (trawestujemy słowa Górskiego), ale muszą widzący.

Sulima

Zjazd spółdzielczy w Łodzi

(Imponujący przegląd sił kooperatystów w Polsce)

W ubiegłą sobotę i niedzielę odbył się w Łodzi, w sali Filharmonji XV Zjazd pełnomocników Związku Spółdzielni Spożywców Rzecz yspolitej Polskiej.

Na zjazd, prócz kilkuset delegatów ze wszystkich miast polski przybyli przedstawiciele władz w osobach nac. Wojciechowskiego z Urzędu Wojewódzkiego, Radę Miejską reprezentowali prezes Fichna i wiceprezes Wolczyński, Magistrat p. wiceprezydent Wojewódzki i nac. Ro-set, kurator okręgu szkolnego J. Owiniński, starosta Rzewski oraz przedstawiciele organizacji robotniczych i spółdzielczych.

Na zjeździe złożono szereg sprawozdań z działalności Związku Spółdzielni za rok 1926. Ze sprawozdań tych wynika imponujący wprost rozwój spółdzielczości w Polsce, a zakres działalności samego związku, jak i poszczególnych spółdzielni zwiększa się stale. Organizacja ta skupia

przeszło 400 tysięcy członków,

posiada 26 oddziałów, kilka agentur, jak w Londynie, Gdańsku, własne wytwórnie mydła, wyrobów cukierniczych, wyrobów zbożowych, chemikaliów i t. d. Obrót ogólny Związku wyrażał się liczbą

82 i pół milj. złotych,

a dywidenda wypłacona została w wysokości 230 tys. zł. Niemniej intensywny rozwój ujawnia wydział ubezpieczeń, który na 1 stycznia r. b. posiadał po wypłaconiu odpraw ubezpieczeniowych — 580 tys. zł. Również i działy ubezpieczeń ogriowego i kradzieżowego rozroszczyły zakres swej działalności.

Po odczytaniu tych sprawozdań zapoznano się ze sprawozdaniem rady nadzorczej (w skład jej wchodzi m. in. kol. Wojewódzki, Ziętański, Godecki). Pierwszy obszerniejszy referat wygłosił poseł Jan Kwapiński, precyzując plan podziału nadwyżki finansowej oraz plan szeregu inwestycji w roku 1927. Po zatwierdzeniu budżetu i planu działalności na rok 1927 wiceprez. kol. Wojewódzki zreferował sprawę upoważnienia władz

związku do zaciągania poważniejszych pożyczek.

Ożywioną dyskusję wywołała sprawa ostatecznego ujęcia redakcyjnego statutu związku, a to wobec przyłączenia się całego szeregu organizacji spółdzielczych, które stworzyły w ten sposób potężną instytucję, obejmującą całą Polskę. W wyniku dyskusji tej przyjęto doniosłą uchwałę o połączeniu z centralą spożywczych stowarzyszeń spółdzielczych robotników chrześcijańskich oraz z polskim związkiem spółdzielczych stowarzyszeń spożywców.

Z referatów szczególnie ciekawym był referat o piekarnictwie spółdzielczym, wygłoszony przez p. Bugajskiego. Spółdzielcy posiadają w kraju 2768 piekarni w 40 miastach liczących ponad 25.000 ludności, przy czym 40 proc. piekarni zajmuje 1 — 2 pokoje, czyli znajduje się w strasznych warunkach i kwalifikuje się do zamknięcia. Nowocześniejszych piekarni posiadamy 212, ogółem wypieka się dziennie 902.000 kg. pieczywa, z czego na piekarnie spółdzielcze przypada przeszło 56 tys., piekarnie zatrudniają 6656 robotników.

Następnie przystąpiono do wyborów Rady Nadzorczej. Na 21 miejsce weszli ko. kol. Wojewódzki, Godecki (Zduńska Wola), Kanar (Pabjanice), Roguszczyk (Górny Śląsk), Idzikowski (Zagłębie Dąbrowskie), Ziętański (Łódź), Skład Rady jest następujący: Wiceprezesa — Gdyc, p. słowie Bobrowski, Roguszczyk i Kwapiński, minister Moraczewski, wiceprezys t. Wojewódzki, Godecki, Siwik, Ma's i, Andrzejewski, Sikawski, Monastyrski, Kluczek, Kanar, Muszkat, Ostrowski, Chojnacki, Olejniczak, R. Kwiecień, Idzikowski, Ziętański.

Jako miejsce przyszłego zjazdu wybrano Warszawę, poczem zjazd został zamknięty.

Na zebraniu organizacyjnym Rady Nadzorczej kol. wiceprezydent Wojewódzki wybrany został wiceprezesem kol. Godecki sekretarzem.

W.

Na marginesie dyskusji teatralnej

W otworzonej na łamach naszej „Pracy” dyskusji teatralnej na tle niedomagań i deficytów teatru miejskiego (i sceny popularnej) zarysowały się dotychczas trzy różne poglądy. Pierwszy wypowiadający się całkowicie za utrzymaniem obecnego Teatru Miejskiego lecz na platformie projektu p. Krywoszejewa, drugi — idący na pewne może eksperymentalne posunięcie zamknięcia Teatru Miejskiego na rok lub więcej, wreszcie trzeci — który przy obecnej scenie miejskiej pragnie widzieć otworzone dwie sceny popularne. Wspólny natomiast był w tych głosach moment oceny pogoni za dyrektorami i związanymi z nią brakami w repertuarze, składzie trup aktorskich etc., oraz wartości kulturalnej misji teatru tudzież środków naprawy deficytowości scen przez wychowanie widzów z szerokich mas robotniczych i inteligencji pracującej.

W najb. rdziej krótkowym pogl.

die, jeśli opiera się na rzeczywistych przesłankach musi być zawsze pewna doza słuszności. Słuszność mają wszystkie dotychczas zamieszczone w sprawie teatralnej artykuły, lecz — nie wyczerpują kwestji całkowicie.

Teatr Miejski w Łodzi posiada za sobą świetną tradycję walki o sztukę i kulturę polską pod rządami zaborców. W nadzwyczaj ciężkich i niewdzięcznych czasach — prawda, że dzięki głodowym płacón artystów! — wytrwał na straży Słowa polskiego i był mu schronem i kazalnica.

Byłoby moralnym policzkiem dla polskiej Łodzi gdyby nie zdobyła się na utrzymanie teatru w Polsce wyzwolonej.

Teatr Miejski z natury swego przeznaczenia i celu nie może dostosowywać swego repertuaru do upodobań najszerszych mas, gdyż musi swoim oddziaływaniem wszczepiać w te masy wyższe upodobania, ukazywać im wysokie re-

Oszczędzajcie pieniądze!
Kupujcie Parasole

i laski tylko

w pracowni

I. FAJGENBAUMA

19 Narutowicza 19

gdyż nabyć możecie o 25% taniej niż wszędzie!
UWAGA: Przyjmuje się wszelkie reperacje i pokrycia

Teatr Popularny.

Ciesząca się nieśląbnięciem powodzeniem doskonała przeróbka słynnej powieści Mniszkówny „Trędowata” pozostaje w dalszym ciągu na afiszu.

Dyrekcja teatru Popularnego w sali Geyera występuje z premierą „Królowa Przedmieścia”, doskonałego wodewilu w 4 aktach Krumłowskiego.

„Królowa Przedmieścia” grana będzie w sobotę wieczorem i w oba dni świąt popołudniu i wieczorem.

— **Z Koła Pracowników Miejskich** —
Zarząd Koła Pracowników Miejskich zawiadania swych członków, że wyznaczona była konferencja na dzień 29 maja odbędzie się w dniu 12 czerwca b. r.

Z uwagi na ważne sprawy natury politycznej doby obecnej, uprasza się członków o liczne przybycie na powyższej wspomnianą konferencję o godz. 10 rano Piórkowska 91.

Wejście za okazaniem legitymacji, które odrębnie będą ostemplowane.

Zarząd.

Ogłoszenie.

Opierając się na Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 lutego 1926 roku „o regulowaniu cen przetworów zbóż chlebowych, mięsa i jego przetworów, oraz odzieży i obuwia przez wyznaczenie cen” (Dz. U. Rz. P. Nr. 18 poz. 101), na Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 roku, o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. Rz. P. Nr. 91 poz. 527) oraz na uchwale Magistratu m. Łodzi N. 355 z dnia 16 kwietnia 1926 roku, niniejszem podaję do publicznej wiadomości mieszkańcom m. Łodzi co następuje:

Uchwałą Magistratu m. Łodzi Nr. 513 z dnia 31 maja 1927 roku zostały wyznaczone ceny maksymalne:

na przetwory zbóż chlebowych za 1 kg. w detalu

1. mąka pszenna 1 gat.	Zł. — gr. 95
2. pieczywo pszenne (bułki)	„ 1 „ 30
3. chleb żytni pyłowy 65 proc.	„ — „ 70
4. „ „ razowy	60

W myśl zacytowanego Rozporządzenia Rady Ministrów par. 7 wyżej wyznaczone ceny maksymalne obowiązują na terenie m. Łodzi od dnia następnego po ogłoszeniu.

Zaznaczam, że zgodnie z § 10 i 11 wymienionego Rozporządzenia Rady Ministrów, winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych lub nieujawnienia tych cen w cennikach właściwych przedsiębiorstw handlowych będą ukarani przez władze administracyjne i instancji według art. 4 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 roku (Dz. U. Rz. P. Nr. 91 poz. 527) o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku — aresztem do 6 tygodni lub grzywną do 10. — tysięcy złotych, o ile dany czyn nie ulega surowszemu ukaraniu w myśl innych ustaw karnych.

Łódź, dnia 1 czerwca 1927 roku.

WICE-PREZYDENT m. ŁODZI

(—) **W. Wojewódzki.**

OGŁOSZENIE

W związku z planami regulacyjnymi miasta, Magistrat m. Łodzi uprzedza obywateli miasta, pragnących nabyć place pod budowę, że przed nabyciem placów lub gromadzeniem materiałów do budowy na własnym placu, należy się zwrócić piśmiennie do Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi z zapytaniem, czy projektowane do nabycia place pozostaną placami budowlanymi, czy też przewidziane są pod regulację ulic.

Łódź, dnia 30 maja 1927 roku.

Magistrat m. Łodzi.

KINO
SPÓŁDZIELNIA
Pracowników
Państwowych
SIENKIEWICZA 40.

Od wtorku 31. V. do poniedziałku 6. VI. włącznie
WIELKI WSPANIAŁY PROGRAM!

„CARMEN”

Dramat w 12 wielkich aktach.

W roli głównej:

RAQUEL MELLER

ANONS:

Następny program!

„WIELKA PARADA”

Początek przedstawień w dni powszednie o godz. 5.
w soboty i w niedzielę o godz. 3.

Robotnicy popierajcie i rozpowszechniajcie pismo „Praca”

Robotnice i robotnicy stawcie się licznie 12 b. m. pod tęczowe sztandary!

ODEON

Po raz pierwszy w Łodzi!

CORSO

Dramat za kulis nocnego życia, miłości i śmierci
— p. t. —

Tragedja wesolych dziewczątek

Tragiczne przygody trzech artystek estradowych w 10 akt.

Salli, Irene i Mary

w rolach głównych Konstance Bennet i Sally O'Neill

Nad program FARSA w 2 częściach.

Sensacyjny dramat w 8 aktach p. t.

Ukryty Skarb

w rolach głównych:

PETE MORRISON i BARBARA STAR

Nad program: **Farsa w 2 częściach.**

TYLKO GŁÓWNA № 65

A. ABRAMOWICZ

MEBLE

POJEDYNCZE I KOMPLETY

— Tanie i dobre! —

NA RATY — ZA GOTÓWKĘ

— Własne wyroby tapicerskie. —

Kroju szycia, prasowania wyucza prace
K wnia ubiorów damskich, dziecięcych
oraz bielizniarstwa, haftu, filet. Zerom-
skiego 75 m. 52 II wejście parter.

Dziś i dni następnych! Największy film świata p. t.

PANIENKA Z HUŚTAWKI

w rolach głównych
2 potęgi filmowe:

HARRY LIEDTKE i OSSY OSWALD

Największa tragedia wszystkich czasów!
Najwspanialsza uczta artystyczna

MIĘJSKI KINEMATOGRAF

OŚWIATOWY

Wodny Rynek 44.

Dla dorosłych!

Od wtorku, dn. 31 maja do poniedziałku dn. 6 czerwca

Dla młodzieży!

PAT I PATACHON

jako pogromcy wilków

Komedja w 8 aktach.

Nad program: 1) Szympan

2) Polowanie na antylopy

Nad program: